



ПОСТАНОВЛЕНИЕ

19.10.2020

КАРАР

№ 3

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы  
Татар Димскәе авыл жирлеге  
Советның персональ мәгълүматларны эшкәртү куркынычсызлығы сәясәтен раслау  
турында**

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Татар Димскәе авыл жирлеге Советы хезмәткәрләренең һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Татар Димскәе авыл жирлеге Советына шикаять яки гариза белән мөрәҗәгать иткән гражданнарның шәхси мәгълүматларын жыю, эшкәртү һәм яклау тәртибен билгеләү максатларында, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Татар Димскәе авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Татар Димскәе авыл жирлеге Советы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Татар Димскәе авыл жирлеге Советының шәхси мәгълүматларны эшкәртү куркынычсызлығы сәясәтен раслау турында 2008 ел, 31 декабрь, 927 нче карары
2. Элеге карап Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Татар Димскәе авыл жирлеге уставында билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә һәм басылып чыгарга тиеш.
3. Элеге каарның үтәлешен контрольдә тотам.

**Житәкче**

**Ш.А. Фәхриев**

Татарстан Республикасы  
Бөгелмә муниципаль районның  
Татар Димскәе авыл жирлеге муниципаль берәмлеге  
Советның  
20\_\_ елның «\_\_» \_\_\_\_  
номерлы каары белән  
расланган каары

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы  
Татар Димскәе авыл жирлеге муниципаль берәмлеге  
Советның персональ мәгълүматларны эшкәрту куркынычсызлыгы сәясәте**

**1. Төп терминнар һәм билгеләмәләр**

Әлеге сәясәт максатлары өчен түбәндәге терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла:

**Персональ мәгълүматлар операторы**-Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Татар Димскәе авыл жирлеге Советы;

**Шәхси мәгълүматлар субъекты-шәхси мәгълүматлар кергән физик зат;**

**Оператор хезмәткәре-оператор** белән Хезмәт һәм башка гражданлык-хокук мөнәсәбәтләрендә торучы физик зат.

**Шәхси мәгълүматлар**-турыдан-туры яки турыдан-туры билгеләнгән яки билгеләнгән физик затка (шәхси мәгълүматлар субъектына) караган теләсә нинди мәгълүмат.

**Биометрик шәхси мәгълүматлар**-кешенең физиологик һәм биологик үзенчәлекләрен характерлый торган мәгълүматлар, алар нигезендә шәхесне билгеләргә мөмкин.

**Персональ мәгълүматларны эшкәрту**-автоматлаштыру чарапарын кулланып яисә шәхси мәгълүматлар белән кулланмыйча башкарыла торган теләсә нинди гамәл (операция) яки гамәлләрнең (операцияләрнең) жыелма жыелмасы, шул исәптән, персональ мәгълүматларны жыю, язу, системалаштыру, туплау, саклау, аныклау (янарту, үзгәртү), тартып алу, куллану, тапшыру (тарату, бирү, керү), заарсызлау, блоклау, бетерү, юк итү, персональ мәгълүматларны юк итү;

Шәхси мәгълүматларны тарату-билгесез затлар даирәсенә персональ мәгълүматларны ачуга юнәлдерелгән гамәлләр;

**Персональ мәгълүматларны бирү-билгеле** бер затка яки билгеле бер даирәгә персональ мәгълүматларны ачуга юнәлдерелгән гамәлләр;

**Шәхси мәгълүматларны заарсызландыру** – шәхси мәгълүматларны өстәмә мәгълүмат кулланмыйча гына шәхси мәгълүматларның конкрет субъектына каравын билгеләү мөмкин булмаган гамәлләр;

**Персональ мәгълүматларны блоклау**-шәхси мәгълүматларны эшкәртү өчен кирәк булган очраклардан тыш, Шәхси мәгълүматларны эшкәртүне вакытлыча туктату);

**Шәхси мәгълүматларны юк иту**-шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системасында һәм (яки) алар нәтижәсендә шәхси мәгълүматларның эчтәлеген торғызу мөмкин булмаган гамәлләр шәхси мәгълүматларның матди чыганаклары юк ителә;

**Персональ мәгълүматларны автоматлаштырылган эшкәртү** – исәпләү техникасы чаралары ярдәмендә персональ мәгълүматларны эшкәртү;

**Шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системасы**-мәгълүмат базаларында булган һәм аларны эшкәртүне тәэмин итә торган шәхси мәгълүматлар жыелмасы;

**Персональ мәгълүматларның конфиденциальлеге**-операторлар һәм башка затлар, егәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, шәхси мәгълүматларны өченче затларга ачмаска һәм шәхси мәгълүматларны шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгыннан башка таратмаска тиеш;

**Мәгълүматка санкцияләнгән керү** – керү рөхсәтен чикләү кагыйдәләрен бозмый торган мәгълүматтан файдалану;

**Санкцияләнмәгән керү (алга таба - НСД)** – исәпләү техникасы чаралары яисә автоматлаштырылган системалар белән курсәтелә торган штат чараларын кулланудан файдалану мөмкинлеген чикләү кагыйдәләрен бозучы мәгълүматтан файдалану мөмкинлеге (алга таба-НСД);

**Шәхси мәгълүматларның куркынычсызлығы** - санкцияләнмәгән, шул исәптән очраклы рәвештә шәхси мәгълүматка керү куркынычы тудыручи шартлар һәм факторлар жыелмасы, аның нәтижәсе-персональ мәгълүматларны юк иту, үзгәртү, блоклау, күчерү, бирү, тарату, шулай ук аларны эшкәрткәндә хокуксыз башка гамәлләр.

**Шәхси мәгълүматларның сакланганлык дәрәҗәсе**-персональ мәгълүматлар системаларында аларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматлар иминлегенең билгеле бер куркынычларын нейтральләштерүне тәэмин итә торган таләпләрне характерлаучы комплекслы күрсәткеч.

**Һәркем өчен мөмкин булган шәхси мәгълүматлар**-шәхси мәгълүматлар, шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгы белән бирелгән чикләнмәгән затлар даирәсеннән файдалану мөмкинлеге.

## **2. Гомуми нигезләмәләр**

2.1. Элеге сәясәт Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы хезмәткәрләренең һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советына шикаять яки гариза белән мөрәҗәгать иткән гражданнарың шәхси мәгълүматларын жыю, эшкәрту һәм яклау тәртибен билгели.

2.3. Элеге сәясәтнең максаты-Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советына мөрәҗәгать иткән гражданнарың, шулай ук Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы хезмәткәрләренең шәхси мәгълүматларын эшкәртүнен куркынычсыз тәртибен билгеләү, кеше һәм гражданның шәхси мәгълүматларын эшкәрткәндә хокукларын һәм ирекләрен, шул исәптән шәхси тормышның кагылгысызлыгын тәэмин итү., шәхси һәм гайлә серләрен, шулай ук Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль района Татар Димскәе авыл жирлеге Советын персональ мәгълүматларыннан файдалану мөмкинлеге булган вазыйфаи затларның шәхси мәгълүматларны эшкәртүне һәм яклауны җайга сала торган таләпләрне һәм нормаларны үтәмәгән өчен җаваплылык билгеләү.

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советында персональ мәгълүматларны эшкәрту әлеге сәясәттә һәм шәхси мәгълүматлар өлкәсендә Россия Федерациясе законнарында каралган принципларны һәм шартларны үтәп башкарыла.

Гражданнарың шәхси мәгълүматлары конфиденциаль мәгълүмат категориясенә керә.

## **3. Шәхси мәгълүматлар субъектларының шәхси мәгълүматларын эшкәртүнен гомуми принциплары һәм шартлары**

3.1. Шәхси мәгълүматлар субъектларының персональ мәгълүматларын эшкәрту түбәндәге принциплар нигезендә башкарыла:

3.1.1. Шәхси мәгълүматларны эшкәрту законлы һәм гадел рәвештә башкарылырга тиеш.

3.1.2. Шәхси мәгълүматларны эшкәрту конкрет, алдан билгеләнгән һәм законлы максатларга ирешү белән генә чикләнергә тиеш. Шәхси мәгълүматларны жыю максатларына туры килми торган эшкәрту рөхсәт ителми.

3.1.3. Шәхси мәгълүматларны үз эченә алган, аларны эшкәртү үзара туры килми торган максатларда гамәлгә ашырыла торган мәгълүматлар базаларын берләштерү рөхсәт ителми.

3.1.4. Эшкәртү тиеш генә шәхси мәгълүматлар, алар жавап бирә, аларны эшкәртү максатлары.

3.1.5. Эшкәртелә торган персональ мәгълүматларның эчтәлеге һәм күләме билгеләнгән эшкәртү максатларына туры килергә тиеш. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар аларны эшкәртү өчен куелган булырга максатлардан артып китәргә тиеш түгел.

3.1.6. Персональ мәгълүматларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматларның төгәллеге, аларның житәрлек булуы, ә кирәkle очракларда һәм шәхси мәгълүматларны эшкәртү максатларына карата актуальлеке тәэмин итепергә тиеш.

3.1.7. Персональ мәгълүматларны саклау персональ мәгълүматлар субъектын билгеләргә мөмкинлек бирүче формада, әгәр персональ мәгълүматларны саклау срокы федераль закон белән билгеләнмәгән булса, шәхси мәгълүматлар субъекты аның ялавы булып тора. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар, әгәр федераль законнарда башкасы карапмаган булса, бу максатларга ирешкәндә, эшкәртү максатларына ирешкәндә, юкка чыгарылырга яки зарарсызландырылырга тиеш.

3.2. Кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен тәэмин итү максатларында, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Татар Димскәе авыл жирлеге Советы һәм аның вәкилләре гражданның шәхси мәгълүматларын эшкәрткәндә түбәндәгә гомуми таләпләрне үтәргә тиеш:

3.2.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Татар Димскәе авыл жирлеге Советы хезмәткәрләренең һәм аларның гайлә әгъзаларының персональ мәгълүматларын эшкәртү бары тик «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе законнарын һәм башка норматив хокукий актларны үтәүне тәэмин итү, хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштерү, хезмәт хакын исәпләү һәм бирү, салым һәм пенсия түләүләрен, башка керемнәрне, салым һәм пенсия актларын исәпкә алып башкарыла ала, хезмәткәрләргә эшкә урнашуда, укытуда, хезмәткәрләрнең шәхси иминлеген тәэмин итүдә, башкарыла торган эшнең санын һәм сыйфатын тикшерүдә тоту, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Татар Димскәе авыл жирлеге Советы милкенең сакланышын тәэмин итү, хезмәткәрләрнең һәм аларның гайлә әгъзаларының керемнәре, Күчемсез һәм күчемсез мөлкәте турында декларацияләр жыю һәм эшкәртүдә булышлык күрсәтү.

3.2.2. Шәхси мәгълүматлар субъектының барлык шәхси мәгълүматларын аның үзеннән яки аның вәкаләтле вәкиленнән алырга кирәк. Әгәр шәхси мәгълүматлар субъектының шәхси

мәгълүматларын өченче яктан гына алырга мөмкин булса, персональ мәгълүматлар субъекты бу хакта алдан хәбәр ителергә һәм аннан язмача ризалык алырга тиеш.

3.2.3. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы эшкәртелә торган персональ мәгълүматларның күләмен һәм эчтәлеген билгеләгәндә Россия Федерациясе Конституциясенә, Хезмәт кодексына, персональ мәгълүматларны яклау, коррупциягә каршы тору һәм дәүләт граждан хезмәтенә каршы тору өлкәсендә Россия Федерациясе законнарына, персональ мәгълүматларны яклау өлкәсендә башка норматив актларга таянып эш итәргә тиеш.

3.2.4. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы, Федераль законнарда каралган очраклардан тыш, раса, милли, сәяси карашларга, дини һәм фәлсәфи карашларга, интим тормышка кагылышлы шәхси мәгълүматларны алырга һәм эшкәртергә хокуклы түгел. Россия Федерациясе Конституциясенең 24 статьясы нигезендә, хезмәт мөнәсәбәтләре мәсьәләләре белән турыдан-туры бәйле очракларда, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы хезмәткәрнең шәхси тормышы турындагы мәгълүматларны бары тик аның ризалыгы белән генә алырга һәм эшкәртергә хокуклы.

3.2.5. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советында, федераль законнарда каралган очраклардан тыш, Шәхси Мәгълүматлар субъектларына карата юридик нәтиҗәләргә китерә торган яки аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы шәхси мәгълүматларны автомат рәвештә эшкәртү нигезендә генә кабул итү тыела.

3.2.6. Шәхси мәгълүматлар субъектына карата юридик нәтиҗәләргә китерә торган яисә аның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы бүтән рәвештә кагылучы карап бары тик шәхси мәгълүматлар субъектының язмача ризалыгы булганда гына яисә федераль законнарда каралган очракларда гына, аның шәхси мәгълүматларын автомат рәвештә эшкәртү нигезендә кабул итәргә мөмкин.

3.2.7. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы персональ мәгълүматлар субъектына бары тик аның шәхси мәгълүматларын автомат рәвештә эшкәртү һәм мондый карапның мөмкин булган юридик нәтиҗәләрен генә карап кабул итү тәртибен аңлатырга, мондый карапга каршы белдерү мөмкинлеге бирергә, шулай ук үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау тәртибен аңлатырга бурычлы.

3.2.8. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы шәхси мәгълүматлар субъектының каршылыгын язма мөрәжәгать теркәгәннән

соң утыз көн эчендә карага һәм мондый каршылыкны карау нәтижәләре турында хәбәр итәргә тиеш.

3.2.9. Субъектның шәхси мәгълүматларын хокуксыз кулланудан яки югалтудан саклау Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы үз акчалары хисабына, федераль законнарда һәм башка норматив документларда билгеләнгән тәртиптә тәэммин итепергә тиеш.

3.2.10. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы хезмәткәрләре хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын эшкәртү тәртибен билгеләүче документлар, шулай ук аларның хокуклары һәм бу өлкәдеге бурычлары белән шәхси имзалары белән танышырга тиеш.

#### **4. Шәхси мәгълүматлар субъектының персональ мәгълүматларын алу**

4.1. Шәхси мәгълүматларны алу қубесенчә, Россия Федерациясе законнарында каралган очраклардан тыш, аның язма ризалыгы нигезендә, субъектның үзенә персональ мәгълүматларны бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Федераль законнарда каралган очракларда, шәхси мәгълүматларны эшкәртү шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгы белән генә язма рәвештә башкарыла. Кәгазь формада үз кулың белән имзаланган Килешүгә тигез мәгънәдә федераль закон нигезендә электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә ризалык таныла. Шәхси мәгълүматлар субъектының шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә язма рәвештә ризалыгы үз эченә, аерым алганды, үз эченә алышырга тиеш:

1) персональ мәгълүматлар субъектының фамилиясе, исеме, атасының исеме, адресы, шәхесен таныклаучы төп документ номеры, курсәтелгән документ бирү датасы һәм аны биргән орган турында белешмәләр;

2) персональ мәгълүмат субъекты вәкиленең фамилиясен, исемен, этисенең исемен, адресын, аның шәхесен таныклаучы төп документ номерын, курсәтелгән документны бирү датасы һәм аны биргән орган турында белешмәләрне, әлеге вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы ышанычнамә яки башка документ реквизитларын (шәхси мәгълүмат субъекты вәкиленнән ризалык алганды);

3) Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советының тулы исеме һәм адресы;

4) шәхси мәгълүматларны эшкәртү максаты;

5) персональ мәгълүматлар субъекты ризалыгы бирелә торган персональ мәгълүматлар исемлеге;

6) Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Татар Димскәе авыл жирлеге Советы күшүү буенча шәхси мәгълүматларны эшкәртүне башкаручы затның исеме яки фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм адресы, әгәр эшкәртү мондый затка йөкләнгән булса;

7) Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Татар Димскәе авыл жирлеге Советы тарафынан кулланыла торган персональ мәгълүматларны эшкәртү ысуулларының Гомуми тасвиrlамасы рөхсәт бирелә торган персональ мәгълүматлар булган гамәлләр исемлеге;

8) әгәр федераль законнарда башкача билгеләнмәгән булса, персональ мәгълүмат субъекты ризалыгы, шулай ук аны кире алу ысулы гамәлдә булган вакыт;

9) шәхси мәгълүмат субъекты имzasы.

4.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль района Татар Димскәе авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советның персональ мәгълүматларны эшкәртү субъектның шәхси мәгълүматлар субъектының язмаcha ризалыгын алуны таләп итми:

1) персональ мәгълүматларны эшкәртү федераль законнарда каралган максатларга ирешү өчен, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Татар Димскәе авыл жирлеге Советына Россия Федерациясе законнары белән йөкләнгән функцияләрне, вәкаләтләрне һәм бурыйчларны үтәү өчен кирәк;

2) персональ мәгълүматларны эшкәртү Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Татар Димскәе авыл жирлеге Советның «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда каралган дәүләт хезмәтләре күрсәтү вәкаләтләрен үтәү өчен кирәк, шул исәптән персональ мәгълүматларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яки) региональ порталларында теркәүне дә кертеп;

3) персональ мәгълүматларны эшкәртү, яклары-отышлы сатып алучы яки поручитель, аның буенча шәхси мәгълүмат субъекты булган килешүне үтәү, шулай ук шәхси мәгълүматлар субъекты яки персональ мәгълүмат субъекты инициативасы буенча шартнамә төзү өчен кирәк, аның буенча шәхси мәгълүматлар субъекты отышлы сатып алучы яки поручитель булачак;

4) персональ мәгълүматларны эшкәртү Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль района Татар Димскәе авыл жирлеге Советы яки өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыру өчен кирәк, бу очракта шәхси мәгълүматлар субъекты хокуклары һәм ирекләре бозылмаган очракта;

5) персональ мәгълүматларны эшкәртү статистик яки башка тикшеренү максатларында, шәхси мәгълүматларны мәжбүри рәвештә заарарсызландыру шарты белән башкарыла;

6) персональ мәгълұматларны әшкәртү башкарыла, чиқләнмәгән затлар даирәсеннән файдалана ала, аларға шәхси мәгълұматлар субъектының үзе яки аның үтенече буенча (hәркем өчен мөмкин болған персональ мәгълұматлар) керә ала;

7) федераль закон нигезендә басылып чыгарға яки мәжбүри ачылырга тиешле персональ мәгълұматларны әшкәртү гамәлгә ашырыла.

4.3. Шәхси мәгълұматларның маңсус категорияләрен, биометрик персональ мәгълұматларны әшкәртү, персональ мәгълұматларны шәхси мәгълұматлар субъектының язма ризалығыннан башка тапшыру Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы тарафыннан бары тик федераль законнарда каралған очракларда гына гамәлгә ашырыла.

## **5. Шәхси мәгълұматларны саклау hәм әшкәрту**

5.1. Шәхси мәгълұматлар Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы тарафыннан шәхси мәгълұматларны саклау түріндагы гамәлдәге закон таләпләрен үтәп саклана hәм әшкәртелә.

5.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советында персональ мәгълұматларны әшкәртү катнаш ысул белән башкарыла: автоматлаштырылмаган hәм автоматлаштырылган.

5.3. Шәхси мәгълұматлар субъектларының шәхси мәгълұматлары Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советында кәгазьдә hәм электрон рәвештә саклана hәм әшкәртелә.

5.4. Шәхси мәгълұматларны үз әченә алган кәгазь документларны саклау hәм әшкәртү Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы тарафыннан, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2008 елның 15 сентябрендәге 687 номерлы каары белән расланган шәхси мәгълұматларны автоматлаштыру чараларыннан файдаланмыйча әшкәртү үзенчәлекләре түріндагы Нигезләмә таләпләре, аерым категория документларны саклауның маңсус тәртибен регламентлаучы башка норматив документлар нигезендә башкарыла.

5.5. Шәхси мәгълұматларны электрон рәвештә саклау hәм әшкәрту Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы тарафыннан, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2012 елның 1 ноябрендәге 1119 номерлы каары белән расланган персональ мәгълұматларны саклау таләпләре нигезендә башкарыла.

5.6. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советында шәхси мәгълұматларны электрон рәвештә дә, кәгазьдә дә саклау, аларны

эшкәртү максатларына караганда, озаграк тормышка ашырыла. Шәхси мәгълүматлар тиеш уничтожить ирешкәннән соң, эшкәртү максатлары яки очракта кирәк булган очракта, аларны ирешүдә.

5.7. Шәхси мәгълүматлар субъектларының шәхси мәгълүматларын үз әченә алған документларны саклау норматив актларда билгеләнгән саклау вакыты дәвамында гамәлгә ашырыла. Саклау вакыты чыккач, документлар юкка чыгарылырга тиеш, ул өченче затларның юкка чыгарыла торган документларга санкцияләнмәгән керүен юкка чыгара.

## **6. Шәхси мәгълүматларны яклау**

6.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы персональ мәгълүматларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматларны хокуксыз яки аларга очраклы рәвештә керүдән, аларны юк итү, юк итү, блоклау, күчерү, бирү, тарату, шулай ук «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль законның 19 статьясында каралган башка хокуксыз гамәлләрдән саклау өчен кирәклө хокукый, оештыру һәм техник чаралар қүрергә тиеш.

6.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль района Татар Димскәе авыл жирлеге Советында шәхси мәгълүматлар субъектларының куркынычсызлыгын тәэмин итү түбәндәге чараларга ирешелә:

- 1) персональ мәгълүматлар мәгълүмат системаларында аларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматлар куркынычсызлыгы куркынычларын билгеләү;
- 2) Россия Федерациисе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән персональ мәгълүматлар иминлеген тәэмин итү буенча оештыру һәм техник чараларны куллану;
- 3) билгеләнгән тәртиптә узган мәгълүмат саклау чараларының туры килүен бәяләү процедурасын куллану;
- 4) шәхси мәгълүматларның куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча күрелә торган чараларның нәтижәлелеген бәяләү;
- 5) шәхси мәгълүматны машина йөртүчеләрне исәпкә алу;
- 6) шәхси мәгълүматларга санкциясез керү фактларын ачыклау һәм чаралар күрү;
- 7) Шәхси мәгълүматларны яңадан торгызу, модификацияләнгән яки юк ителгән нәтижәсендә, аларга рөхсәтсез керү;
- 8) персональ мәгълүматларның мәгълүмат системаларында эшкәртелә торган персональ мәгълүматларга керү кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук персональ мәгълүматлар системаларында шәхси мәгълүматлар белән эшләнгән барлык гамәлләрне теркәү һәм исәпкә алуны тәэмин итү;

9) персональ мәгълұматларның куркынычсызлығын һәм шәхси мәгълұматларның мәгълұмат системаларының якланғанлық дәрәжәсен тәэммин итү буенча күрелә торған қараларны тикшереп тору.

## **7. Шәхси мәгълұматлар субъектларының шәхси мәгълұматларын өченче затларга тапшыру**

7.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы тарафынан шәхси мәгълұматларны өченче затларга тапшыру бары тик «персональ мәгълұматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законның 6 статьясында каралған очрактардан тыш, Шәхси Мәгълұматлар субъекттериның язма ризалығы белән генә гамәлгә ашырыла»:

1) персональ мәгълұматларны тапшыру Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яки Федераль законда каралған максатларға ирешү өчен, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советына Россия Федерациясе законнары белән йөкләнгән функцияләрне, вәкаләтләрне һәм бурычларны үтәү өчен кирәк;

2) персональ мәгълұматларны тапшыру Россия Федерациясе законнары нигезендә мәжбүри үтәлергә тиешле суд актын, башка орган актын яки вазыйфаи затны үтәү өчен кирәк;

3) персональ мәгълұматларны тапшыру «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда каралған дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүдә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл жирлеге Советы вәкаләтләрен үтәү өчен кирәк»;

4) персональ мәгълұматларны тапшыру, аның якы-отышлы сатып алушы яки поручитель, аның буенча персональ мәгълұмат субъекты булган килешүне үтәү, шулай ук шәхси мәгълұматлар субъекты инициативасы буенча килешү яки Персональ мәгълұматлар субъекты буенча отышлы сатып алушы яки поручитель булган килешү төзү өчен кирәк;

5) персональ мәгълұматларны тапшыру, әгәр Аның ризалығын алу мөмкин булмаса, персональ мәгълұматлар субъекттериның тормышын һәм сәламәтлеген яки башка тереклек өчен мөһим булган мәнфәгатьләрен яклау өчен кирәк;

6) персональ мәгълұматларны тапшыру Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Татар Димскәе авыл жирлеге Советын яки өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыру өчен, йә ижтимагый әһәмияткә ия максатларға ирешү өчен кирәк, шул ук вакытта шәхси мәгълұматлар субъекты хокуклары һәм ирекләре бозылмаган очракта;

- 7) hәркем өчен мөмкин булган шәхси мәгълүматларны тапшыру;
- 8) федераль закон нигезендә басылып чыгарга яисә мәжбүри ачылырга тиешле персональ мәгълүматларны тапшыру;
- 9) федераль законнарда турыдан-туры каралган башка очракларда.

## **8. Шәхси мәгълүматлар субъектларының hәркем өчен мөмкин булган шәхси мәгълүмат чыганаклары**

8.1. Шәхси мәгълүматлар субъектының персональ мәгълүматларын шәхси мәгълүматларның hәркем өчен мөмкин булган чыганакларына керту бары тик аның язма ризалығы булғанда гына мөмкин.

8.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл җирлеге Советы тарафыннан мәгълүмати тәэмін итү максатларында, билгесез затлар даирәсе белән танышу өчен (шул исәптән Интернет чөлтәрендәге сайtlар, телефон белешмәләре, мәгълүмат стендлары h.б.) персональ мәгълүматларның hәркем өчен мөмкин булган чыганаклары булдырыла ала. Шәхси мәгълүматларның hәркем өчен мөмкин булган чыганакларына бары тик шәхси мәгълүматлар субъектының язма ризалығы белән күрсәтелгән шәхси мәгълүматлар гына кертелә ала.

8.3. Шәхси мәгълүматлар персональ мәгълүматлар субъекты таләбе буенча, шәхси мәгълүматларның hәркем өчен мөмкин булган чыганакларыннан төшереп калдырылырга мөмкин.

## **9. Персональ мәгълүматларны эшкәртүне hәм яклауны жайга салучы нормаларны бозган өчен җаваплылык**

9.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Татар Димскәе авыл җирлеге Советы хезмәткәрләре, персональ мәгълүматларны эшкәртү кагыйдәләрен бозуда, шәхси мәгълүматларны юкка чыгаруда, юкка чыгаруда яки шәхси мәгълүматларны субъектларның башка хокукларын бозуда гаеплеләр, федераль законнар нигезендә дисциплинар, административ, гражданлык-хокукый яки җинаять җаваплылығына тартылалар.